

El nostre "dit mental" ensopega primerament els records més recents residus de l'activitat professional d'aquell dia: "No s'amoini, no tingui por, això no té importància, procuri distreure's". "Senyora, tingui conformitat, no podem saber com evolucionarà el trastorn del seu fill: sí, es possible que es curi, però a vegades sorgeixen complicacions"...

No ens interessa aquesta activitat—superficial i mecànica—, de la personalitat que estudiem. Dirigim-nos un xic més al fons; ara trobem els productes del pensament interior, contemporanis de les anteriors expressions verbals. "Això sembla una esquizofrènia reactiva, però aquests antecedents... i la constitució astènica; no obstant, no veig cap signe fonamental de procés"... "Tal volta hagi determinat la pèrdua de la col·locació un reviscolament de..."

Apartem-nos també d'aquest teixit de dubtes i preocupacions que s'amaguen sota l'aparent tranquil·litat i el somriure estereotipat del clínic, i apliquem la nostra atenció a esguardar el que succeeix en un estrat més profund de la seva personalitat. Ens trobem al davant de la lluita aferrissada, entre els seus interessos vitals; ací les pulsions són tan enèrgiques que els pensaments no arriben a formar-se amb claredat suficient. Ens cal un inaudit esforç d'empatia per a poder comprendre aquest aspecte de la inquietud existent en l'objecte de la nostra investigació. Ens sembla, però, sorprendre algunes de les causes d'aïtal agitació; d'una banda hi ha un poderós nucli energètic, que nodreix habitualment les conductes apetitives i captatives del nostre observat, el qual nucli dirigeix la seva força vers les incidències d'una competició científico-professional amb alguns rivals anomenats "companys de l'especialitat"; però d'altra banda hi ha també un conglomerat d'impulsos procedents del super-jo que s'oposa a l'expansió dels primers; vull aquesta plaça... ja sé com fer la traveta a alfa, beta i omega... convindria que indisposés a imba i èpsilon... Trapacer... has de reconèixer que això és indigne de tu. Has de prevenir els teus amics del perill que corren en lloc d'aprofitar-te dels seus errors. Si et sents verament fort has de lluitar amb armes nobles; estripa tot seguit aquesta lletra de recomanació... ; No serà possible trobar un aspecte més interessant dins la trama vivent de la nostra víctima? Efectivament, el nostre crista-

loscop ens descobreix suara un nou i atractiu aspecte de la seva completa personalitat; el veiem a la llar, jugant amb els seus fillets: En aquests moments tot l'embalum d'impressions, preocupacions i sentiments que hem vist fins ara, desapareix i se'ns mostra, en canvi, l'antic infant que viu ofegat pel pes de la cultura professional.

Ací el tenim, rient com un beneït perquè un dels seus petits hereus no li sap refer el nus de la corbata... tanmateix, doncs, malgrat la seva aparença el psiquiatra desconegut és un home com els altres, però coneixedor a fons de l'estructura de la personalitat, posseïdor dels secrets del seu dinamisme i capaç de veure, sota l'aparença dels fenòmens psíquics llur veritable motivació, viu íntimament la gran tragèdia de la seva solitud espiritual. No pot parlar a ningú: amics, família o coneguts, amb plena sinceritat perquè desvetllaria al seu voltant una reacció de protesta i fins d'indignació, en descobrir la ficció constant de la conducta dels humans. D'altra banda, li és difícil de considerar a la gent amb la ingenuïtat d'un profà: encara que no vulgui, darrera de cada frase o de cada gest, cerca constantment la seva real significació, de vegades desconeguda fins per aquell que els ha produïts. Aleshores, lentament, es produeix en ell una mena de dissociació de la personalitat per efecte de la qual arriba a adaptar-se acceptablement al món social, gràcies a l'oblit circumstancial de si mateix. Transformat en un autòmat, viu irreflexivament la seva existència ciutadana i respon d'una manera vulgar a les seves incidències més banals. Però tan aviat com sorgeix un conflicte o un obstacle, o es troba al davant d'un fet nou, recobra la seva veritable actitud individual i la considera i analitza a través de la seva peculiar concepció del món.

Quina és aquesta concepció? És a dir, quina visió general té del món i de la vida humana aquest psiquiatra *standard*? Dirigim l'esguard al centre mateix del cristalloscop i veiem milions d'individualitats orgàniques en lenta i fatal evolució. Dotada cada una d'elles d'una energia autòctona no pot, però, desenvolupar-se totalment sense auxili de les forces ambientals. Així com la pólvora requereix la flama del llumí per a explotar, les energies heretades, contingudes en els misteriosos "genes" necessiten l'influx condicional extern o còsmic per tal de formar el subjecte, tal com arriba a ésser en l'adultesa. Sortosament, cada in-